

نالہی جودایی

۲

ساقیا ! واپارده وه ، واپارده وه
روو له لای من که به چایی پارده وه
موشترک وهک من له موشترکی که من
زور به یان شاد و به کیف و بیخه من
مهی حه راه بو سه هه نزه و بیخه مان
مستی بیخه من بوچی بگرن نیجه مان ؟
نهم شه راه ناله ده زمانی خه هه
لیی حه رام بی نه و که هی ده ردی که هه
نهم شه راه ناله بو بیدرد نیه
لیی حه رام بی نه و که هه رنگ زه رد نیه

ٻو ڪه ڪيڪه مهی چڙيلگی ڀڻوہ نی
 ٻوڇي ملھوڙ لڙه ڀڻي ڀڻوہ نی؟

ٻو ڪه ڪيڪه مهی ڪه دهردي ڪاری به
 ڀي خه ميڪ بخواته وه زور ڌاری به
 ٻو ڪه ڪيڪه مهی دلي پر ڀي له داخ
 ٻوڇي لڙي بخواته وه به رزه ده ماخ
 نه و ڪه مهی بيڪهس نه و خانه خه راب
 دهڪٽ به ڙاري ماری ڀي ڀاره و شه راب

X X X

نه و ڪه مهی نه ڪيڪه ڀڻوہ ده رد ڙيان
 نه و ڪه مهی نه ڀڙيوه ڀڻڻس و پرڪ و ڙان

چڙيلک ؛ به و پارچه دوو گانه ده لڻن ڪه هم ڀڙاون و چه وراي ڀان
 ڀڻوہ نه ماره.

ئەو كەسەى نەكرا نیشانەى تیری خەم
 شانى دا نەخزا لە بن باری ستم
 ئەو كەسەى هەستى بە زۆردارى نەكرد
 هاتى زۆردارى برىندارى نەكرد
 ئەو كەسەى دەستى لە ئەوكى بەر درا
 ئەو كەسەى دىن لە مالى دەر كرا
 ئەو كەسەى نەى بىى هاتى دىسى
 بىرى بەخىرى لە ئەستو دارى
 ئەو كەسەى هەندە نەبوو زۆر و زگار
 وا نەكوتە بەز چەپلوكى رۆزگار

-
- ١- ئەوكى؛ قورگ
 ٢- زۆر و زگار؛ پەرىشان، لىقە و ماو، وەرەز، پىزار

تَه و که ه ی نه بچاری بهردا شی زه مان

تَه و که ه ی «زیره ی -۱- نه گه به گاسمان»

تَه و که ه ی دووزی عهزیرانی نه دی

تیر و تانه ی بی-ته میرانی نه دی

لوزی به دبه ختی له سه شانی ته ^{نشست}

لی نه گیرا ده و و پست و چوار ته ^{نشست}

تَه و که ه ی خواردی و له بن سینه که ^{نشست}

شه و له بو که یی له مالی ده رکوت

بو ده بی پیت و بکا مه خجانه تنگ؟

شوینی دیکه زوره بو گالته و جفه ^{تنگ}

۱- له فولکلور و هرگراوه .

۲- جفه تنگ . گپ و گمه و قه ی خوش

تہو کورہی ہشتا لہ ژوانی ری ہی ہہ
سہرہ زور سہرہ کہ بالورہ مہہ ؟
تہو کہہی راوی نہن لیر و لہ وی
تہو کورہی پچی کپانی دس کہ وی
تہو کورہی لاوی داوہتی دہتی دہتی
پیتہ تیرہ چونہ ہہی دہی نا کہ تی ؟
تہو کہہی در دہتی لہ مہکان گیر ہی ،
تہو کہہی در تفلی دلی بو تیر ہی ،
تہو کہہی پہنچولہ بکوشی جار و بار
تہو کہہی دہتی بگاتہ مہکی یار

-
- ۱ - دو : بہو کیرہ دہ گوری کہ لہ شای دا لہ دہتی کورہ دہتی
۲ - لہ فونکلور وہ رگراہ
۳ - " " "

- ۷ -

نُه و کسهی رامووسنی کومک تاس ولوس
نُه و کسهی نی هه لنده اپنی چاره کوس
نُه و کسهی بخری خوناوهی گه رده نی ،
کوفره بهک قه ره شه پاپ گه رده نی
X X X

نُه و کسهی ناسووره و خوش راسوارد
تت خه می به خیر و کولانی نه خوارد
بهک له مالی چاره رینی بوو بینه وه
ده رکی نیو مالکی لی بکرینه وه
خه مره و نینگ گوی بدانه رازی نُه و
نازه نینگ بی بکشی نازی نُه و

پگري پخهي نه م و لوئي ناسکي

لوئي کرا پينه هيني پانکي

هه بي هنر و گورد و سين و تا و گور

روژگاري ريش نه پي هتي مگور

نه و کهه چيکي له مهجائي نيه

نه و کهه باره و شه را بي لو چيه؟

ساقيا ! وا وه گري ، وا وه گري

روو له لاي من که مهچو بو سه ره

له نگره پگو به به وا به زه فر

پينه لو من ، پينه لو من ، جامي پر

مەدی ھەللاھ بو منی و یرانە مال

بو منی سەرگەشتە و روو و رەھال

بو منی باپردە لەی گەردە نشین

بو منی دل پر لە ناسۆر و برین

بو منی ئاوارە و دوورە و ھەتەن

پلبلی بی بەش لە گولزار و چەمەن

پەڕووە رەوی ، پال شکاوی دەنگ براو

بی - بێرلوی ، بە شوخوێراوی ، دە رکراو

پیری ، زورھانی ، کە نفتی ، دەر بە دەر

دیدی سووری ، دل مەکووی دەرد و کەسەر

۱ - سەرگەشتە ؛ فارسی بە . سەر شیواو .

۲ - زورھان ؛ زۆر پیر و کە نفت

دانه پیوی ، پی پی پیوی ، پی قه رار
 بنگه سی ، ده سته شکاوی ، کول وار

لیو به پاری ، ده رده داری ، ره نجه رو
 شاعیری جوانی پرسی دل به سو

X X X

سایا ! بو کوی ده پی بو کوی ده پی ؟

کوش له به ره ماصوراً نه مل که پی ؟

کوش به رهنب و بوی نه وان خوارت فریو ؟

پاوی کوشی هه لفریواند زیر و زیو ؟

~~کوش ده گوریه وه ده گهل ده گوه~~

کوش ده گوریه وه ده گهل گوهه هونه

که نگی گوهه جوانی کرر به خته وه ؟

زیرِ به‌لایه بیوه‌فایه ده‌وله‌مهند
 ۱- لهر کهنه، نه‌صره، هونه‌روه، مه‌رد وره
 ۲- «مملکی ده‌سته» مالی دنیا، وه‌ک ده‌لین
 مالیه‌ریت په‌مان شکیسه و بی به‌لین
 وه‌دری جوانی کوا ده‌زانی مالیه‌ریت
 جوان په‌رسته سیری خاوه‌زه‌ق و هه‌رت

X X X

نا مه‌چو، جوانی مه‌چو، واوه مه‌چو
 لو فرلوی زیری و زیوی وان مه‌چو
 نه و هه‌وسپازانه حی می سمانه‌نین
 هه‌ر ده‌زانی گول چین و به‌گورین

۱- هونه‌روه، خاوه‌ن هونه، ناری
 ۲- له فولکلور وه‌رگراوه

واوهره دهی واوهره نینک به لیم
 بدهیه می بدهیه می تا ده لیم:

دست استم قیا دستم بگیر
 تا نیوقتا دم ز پا دستم بگیر»
 جا که سرخوش بودم به رنگی نهوی
 بوقت ده لیم نه و شیره به زه در مه وله وی)؛
 در بشنو از نی چون حکایت میکند
 در از جدایی ها شکایت میکند،
 گویم ره به نهی دیده هستی قیت وقوز
 تا نبالینم وه کوو بلور به سوز

-
- ۱- شغری شاعری ها و چهره فارسی
 ۲- شغری به کم مه نه وی مه وله وی به لیم

نای قهت ناله‌ی جورایی بی‌تسه
 جا ح نه‌ی بکا ح سیاوی ده‌ر به‌ده‌ر
 بوئه ناله‌م نیکه‌لی نه‌ی کردوه

شیوه‌نیکم بی‌یه نه‌ی نه‌یکردوه
 لیم‌گه‌ری با‌ده‌ریم سوژی ده‌روون
 لیم‌گه‌ری با‌هلوه‌نیم نه‌شکی روون

شیوه‌نی من شیوه‌نی عینانی به
 بانگی آزادی و گرووی به‌کسانی به
 شیوه‌نی من شینی کوردی بی‌شه
 نه‌و گله‌ی ماشا ده‌کن لی‌ی و هه‌شه

۱- نه‌ی : لیره‌دا مه‌به‌ست بلویر و شتاله

یا له زام بینه ده ر پشکوی شیعر

با فراوانتر بکلم ناسوی شیعر

پارچه گوشتیکه دلی من زوو نینه

نال نالی من درهنگه زوو نینه

دهردی دورک دهردی دوری کوشمی

دهردی و شیری و سهپوری کوشمی

یادی یاران و ولام زور و شهو

لی سی مه رام کریم قه رار و خورد و خه و

خه پره وینیک لیره من ناکم بهدی

چون پهنا بو مهی نه بهم ساقی نه دی؟

زوو ؛ خار ، ههردیک زور رهق

ناسم ناک و ولات و شاری حوم
 ناسم ناسیا و دوست و یاری حوم
 رور له هه ر لایه ده کم ناموه نوم
 ناسم حی ژوان و که ونه لانی حوم

~~رور~~ ده کشم و و کوی و پی خهوی
 شه و ده جیترم ده ر و درخ پی نه وی
 رور

X X X

چون نه نالی نه و دهی پر هه سمان ؟
 چون له نه ژلو بینه وه دوو دهی من ؟
 چون نه نالی نه و دهی ده نگاوته به ؟
 بهرد له بهردی بینه وه دهنگی هه به

- که ونه لان : کنایه له حی ژوانه
 - نه نگاوته : پیکر

ژانی ناسوری جورائیم هیشته
 هه پچی خووشم ولیتوه حیم هیشته
 هه لبرادوم من له یاری نازهنین
 ده رکرادوم من له خاکی دلنشین
 بوومه ناوله و به پروهی دور ولات
 که و تمه نیو وراره راوی ~~نه چات~~ ^{ریی}
 به کره شووناره نه وی موهی حیم
 زی مهم و زینان ولاتی ته نیم
 که و تمه نیو چالی دلی وهک (مهی)
 (یا به زین) له کوئی به هاواری کهئی

کوا دقه و آژدین، دچه کو، و عرفون له کون؟
 پینه هانام وهک پینگر جهنگ به خون
 (لاشوریک) بوم غه نی دشمنان
 نیته نه گواوم به تری رچلکان
 وام به تهنای له نیو خونیا شلال
 کوانی عیل و کوانی رفانزان و خندان؟
 زور له مژه ناره ناری منی نه بیت
 هه، وه کوو (شفرن) دشمنیه ی خوشویت
 وهک (سیاهندی) له چول و به زه نی
 به رگی له ت کردم پهل داره به نی

ا نه گوان ؛ پینگران

شەتلی جواناوم منی ساردەبرین

کوا «خەم» تا بۆم بگێری گەبەشین؟

مانگی ردکانوونتی بە چلوان دەرکرام،

وێک (برایم) لەو ولاتە راو نزام

کوا (پەرخان) بەند و باوم بۆبلی؟

بۆ نەسووتیم نەبە پۆلوی سەرکالی؟

ئەو لە زوزان من لە ماڵانی دەشرم

کی دەلی ئەمیش رووی لوانە نیم؟

کورده واری ئەس ولاتە جوانەکم !
 رۆلەکم ! خێزانەکم ! باوانەکم !

١- لە بەتێ برامبوک وەرگیراوە . چلوان - چەلکانی زستان
 ٢- پۆلوی : پشکو
 ٣- کل : خەرمان و کۆمەڵی ناگر .

نَهْی نَهْوانَهْی قَهْت لَه بَرِیْم ناچنه وه
 نَهْی نَهْی مَبین نَهْی رَه مَناسنه وه ؟
 رَوژگار هارنوی وهك نَهْی پونی ورد
 هَنز و تَوانی لی بَرِیوم رَه رده کورد
 بَومَه گَه چار و نَهْی گالتهی به من
 نَهْی رَموزنه ی زَه نَهْی چوو بوو له من

× ×

نَهْی رَه فِیْعان نَهْی عَزِزانی و لَات
 نَهْی بَرای هارنَهْی هَه رَهْی خَهبات
 گَه رَه نَالِیْم نَهْی پَهک کَه و ته نِم
 نَهْی دَه کَوِشْم یو وه صِل تا کوو رَه شِم

کۆئیشی من زۆر به جی یه زۆر ره وا
 چونکه قانۆنی ته بیعهت وایه وا :
 ١- ده هرکسی کو رور ماند از اصل خویش
 د باز جوبه روزگار وصل خویش «
 زیله ده برام کوانی هه نگام شه ؟
 راسته بی هینم ده کم نه ماما مه
 هه ده پیوم کیو و شاخ و چۆل و ده شه
 دیم به ره و کویستان به ره و باخی به شه
 دیم به ره و زرخ و چهو و کانیادی خووم
 دیم چۆن له وانده وه ده گیرم چاوی خووم ؟

١- شیخی مه و له وی به لانی به

بهره و نه و دار و بهرد و بهنده نه

بهره و نه و باخ و میرگ و حمه نه

بهره و زورک و تیلان و کند و لند

بهره و شوی و زه نور و زه مند

بهره و پاناوک و هه واز و نشو

بهره و شکوت و زه نرول و به سو

بهره و به فر و چلور و به ته لک *

بهره و لیر و چر و به سن و حوم

بهره و هه لدر و گنر و بهند و گوم

بهره و نه و باخ و میرگ و حمه نه
بهره و زورک و تیلان و کند و لند
بهره و شوی و زه نور و زه مند
بهره و پاناوک و هه واز و نشو
بهره و شکوت و زه نرول و به سو
بهره و به فر و چلور و به ته لک
بهره و لیر و چر و به سن و حوم
بهره و هه لدر و گنر و بهند و گوم

۱- شوی که گیا و گولی زور بی

۲- زه نور - سازگار
۳- شوی که گیا و گولی به پله و نه نابی و ملی دابته به

* سیره می دومی له بر حوره بنویسی. (سلاح)

به ره و هوٚبه و هه واری باسه فا	دایم
به ره و لاری به ره و کانگی و هفا	دایم
بینم نیشمان و زیزه کم	دایم
بینم خرم و کاک و ریزه کم	دایم
و ده گرم ، بازی بیری شوخ و شنگ	دایم
و ده گرم ، ره سی روی جوا و چه لنگ	دایم
گراوی خوم له باوش و ده گرم	دایم
نه هیلیم به ره هلت و بهر گرم	دایم
و هله ده نرم شنه کویستانی کورد	دایم
و ده چه شورپی پستانی کورد	دایم

-
- ۱- ~~بینم نیشمان~~ نیشمان ؛ سوئی له دایک بوون
  - ۲- خوشگی گه دره
  - ۳- دوست ، یار ، دوست و سیه

دَم و ده شلیم له وی جای شەراب
 مای شین نایه لی تایی شەراب
 دَم و مای له پەرزینی به بیری
 له پیری مەرگوت و دیوه زینه بهزی
 تاجینی نووری جاو و هیزی دَم
 دَم و دَم و دَم و دَم و دَم
 له آهه مینی بریت و سیر و هوش
 له ~~شیم~~ کورده واری و ئیوه خوش
 ۱۹۷۶ -